

GMINA UJŚCIE

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH 2021+

Spis treści

I.	Uwarunkowania prawno - systemowe	2
	Źródła oraz podstawy prawne	2
	Zadania gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	3
II.	Diagnoza sytuacji społecznej Gminy Ujście	6
	Charakterystyka ogólna Gminy Ujście	6
	Edukacja	8
	Kultura i sport	9
	Opieka zdrowotna	12
	Bezpieczeństwo publiczne	13
	Pomoc społeczna i wsparcie rodzin	14
	Uzależnienia	16
	Przemoc w rodzinie	18
	Bezrobocie	19
	Niepełnosprawność	22
	Problemy opiekuńczo - wychowawcze w rodzinie	23
	Zjawisko dziedziczenia biedy	25
	Identyfikacja najważniejszych problemów społecznych w gminie - ankieta	27
III.	Analiza SWOT	34
IV.	Kierunki rozwiązywania problemów społecznych	36
	Misja i wizja	36
	Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań	37
	Związek misji z celami strategicznymi	40
	Prognoza zmian w zakresie objętym strategią	40
	Monitoring i ewaluacja	41
	Źródła finansowania	44
	Uwagi końcowe	44
V.	Zestawienie tabel i ankieta	46

Uwarunkowania prawno - systemowe

Źródła oraz podstawy prawne

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje *opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.*

Opracowując Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 uwzględniono zapisy innych aktów prawnych, regulujących treść strategii oraz istotnie wpływających na konstrukcję dokumentu wpływających na jej realizację i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W trakcie opracowywania dokumentu wykorzystano następujące kategorie źródeł:

Źródła zastane, do których można zaliczyć:

- dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego;
- dane pochodzące z Urzędu Miejskiego w Ujściu;
- dane pochodzące z Powiatowego Urzędu Pracy w Pile;
- dane własne Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dokumenty programowe

- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku;
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pilskim na lata 2016-2022;
- Strategia Rozwoju Gminy Ujście 2015-2024.

Zadania gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Strategią zwykło się określać dokument, który wybranym, przemyślanym, założonym do osiągnięcia celom przypisuje cały wachlarz zadań, określa środki i metody ich realizacji, w sposób całościowy i przemyślany wytycza kierunki, typuje priorytety, wskazuje zagrożenia. Zawiera również metody oceny (ewaluacji) i wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Rozwiązania szczegółowe opracowań bywają wielorakie i operują różnym poziomem uszczegółowienia.

Jednak z założenia, biorąc pod uwagę stosunkowo długi horyzont czasowy strategia musi być dokumentem o stosunkowo dużym poziomie ogólności.

Zadania gminy w zakresie pomocy społecznej określają art. 17 i art. 18 Ustawy o pomocy społecznej, które wskazują m.in. na następujące działania:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Diagnoza sytuacji społecznej Gminy Ujście

Charakterystyka ogólna Gminy Ujście

Gmina Ujście leży na skraju Dolnej Noteci. Sąsiaduje z miastem Piła oraz gminami: Kaczory, Czarnków, Chodzież, Trzcianka. Miasto Ujście położone jest przy drodze krajowej nr 11 oddalone 12 km od Piły i 90 km od Poznania. Pradolina Noteci w okolicach Ujścia cechuje się wysokiej jakości walorami środowiska związanych z obecnością rozległych i malowniczych łąk, pastwisk i zarośli, jednocześnie ciekawa, dobrze widoczna strefa graniczna między lasami, polami uprawnymi, łąkami i obszarami zabudowanymi. Właśnie przez Ujście przebiega w skali makro granica między wielkopolską a Pomorzem, która tworzy w tym miejscu wysoką skarpe poprzerwaną długimi wąwozami. Takie ukształtowanie terenu zawdzięczamy „pracy” nasuwających się od północy lodowców w odległych dziejach Ziemi. Ujście należy do najpiękniejszych miejsc Powiatu Pilskiego.

Gmina Ujście podzielona jest na 8 sołectw:

Tabela 1. Podział na sołectwa

L.p.	Nazwa sołectwa
1	Byszki
2	Chrustowo
3	Jabłonowo
4	Kruszewo
5	Ługi Ujskie
6	Mirostów
7	Nowa Wieś Ujska
8	Węglewo

Dane: Urząd Miejski w Ujściu

Poniżej przedstawiamy w formie tabelarycznej dane dotyczące demografii (liczba ludności w podziale na płeć oraz informacje o infrastrukturze społecznej dotyczącej mieszkań komunalnych).

Tabela 2. Dane demograficzne

Liczba mieszkańców miasta i gminy Ujście wg płci								
Ogółem			Kobiety			Mężczyźni		
2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
7 801	7 959	7 797	3 892	3 933	3 928	3 909	4 026	3 869

Dane: MGOPS Ujście

Tabela 3. Zasoby komunalne

Infrastruktura społeczna	2018	2019	2020
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	209	206	205
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	10	14	9
W tym z wiersza 1: liczba mieszkań socjalnych (lokali)	2	2	2

Dane: ZGKiM w Ujściu

Analizując dane w tabeli 3 zauważamy tendencję spadkową dot. ilości mieszkań komunalnych, co wynika z ich wykupu przez najemców. Liczba lokali socjalnych utrzymuje się na stałym poziomie. Liczba złożonych wniosków na mieszkanie komunalne, o ile w latach 2018/2019 wzrastała, to w roku 2020 zauważamy tendencję spadkową. Obecnie na terenie Gminy nie są budowane kolejne mieszkania komunalne.

Tabela 4. Zadłużenia w opłatach

Rok	Zadłużenie za wodę i ścieki	Zadłużenie za czynsze
2018	274 092,63	147 409,50
2019	289 873,19	157 442,95
2020	321 739,80	204 157,44

Dane: ZGKiM w Ujściu

Zauważalny znaczący wzrost zadłużenia użytkowników mieszkań komunalnych może być spowodowany nie tylko brakiem środków finansowych na zapłatę za czynsz i media. Może wynikać z corocznych podwyżek zarówno stawek czynszowych, jak i zużycia wody i odprowadzenia ścieków.

Analizując skalę zadłużenia zauważyć należy, że średnia jego wysokość w 2020r. wynosiła 995,88 zł na jedno mieszkanie w przypadku czynszu i 1 569,46 zł w przypadku wody i ścieków.

Edukacja

Na terenie Gminy Ujście funkcjonują następujące placówki:

- Szkoła Podstawowa w Ujściu
- Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Ujskiej z oddziałem przedszkolnym
- Szkoła Podstawowa w Kruszewie
- Przedszkole Publiczne z Oddziałem Zamiejscowym z siedzibą w Ujściu

Przy każdej szkole są utworzone świetlice, w których dzieci mogą oczekiwać na autobus bądź na rodzica, który ma ich odebrać. Dzieci na świetlicy mogą również odrobić lekcje, co daje im możliwość wytłumaczenia przez opiekuna zadania domowego i zwolnienie z odrabiania lekcji w domu.

Tabela 5. Dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół

Dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkoły	2018	2019	2020
Liczba rodzin którym są wypłacane pieniądze na dowóz dzieci do szkoły poza teren gminy samochodem prywatnym	4	5	10
Liczba dzieci dojeżdżających autobusem do szkoły poza teren gminy	8	10	7

Dane: CUW w Ujściu

W roku 2018 jednej rodzinie zwrócono koszty za zakup biletu miesięcznego.

Analizując powyższe dane w 2020 roku zauważamy tendencje wzrostową w liczbie rodzin, które dowożą prywatnym samochodem swoje niepełnosprawne dzieci do szkoły poza teren gminy Ujście. Porównując rok 2020 z rokiem 2018

wskaźnik wzrósł o 150% natomiast porównując rok 2019 z 2020 zauważamy wzrost o 100%.

Jeśli natomiast chodzi o dzieci dojeżdżające autobusem do szkoły poza teren gminy Ujście, porównując rok 2018 z 2020 można zaobserwować spadek ilości dzieci, które dojeżdżają autobusem o 12,5%. Natomiast porównując rok 2019 z 2020 zauważamy spadek o 30,0%.

Tabela 6. Ilość uczniów w latach 2017-2020

Rok szkolny	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Ilość uczniów	641	627	576

Dane: CUW w Ujściu

Na przestrzeni lat 2017-2020 na terenie Gminy Ujście odnotowano tendencję spadkową w liczbie uczniów uczęszczających do szkoły o 65 osób tj. 10,14%.

Tabela 7. Ilość dzieci w przedszkolach

Rok szkolny	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Liczba przedszkolaków	173	198	188

Dane: CUW w Ujściu

Liczba dzieci ulega nieznacznym wahaniom, jednak z tendencją wzrostową (rok 2017 do roku 2020) o 15 dzieci tj. 8,67%.

Kultura i sport

Z inicjatywy władz lokalnych w 1997 roku powstał Klub Sportowy "Unia" Ujście. Klub posiada trzy sekcje piłki nożnej, które skupiają około 115 zawodników w wieku od 10 lat do 44 lat.

Na terenie Gminy Ujście funkcjonują dwa Domy Kultury. **Ujski Dom Kultury** istnieje od 12 czerwca 1976 roku. W budynku jest sala widowiskowa na 300 miejsc. Działają liczne koła zainteresowań:

- Chór Milenium;
- Zespół śpiewaczy Kasztelanki;
- Zespół taneczny Słoneczka;
- Grupa taneczna Szufła Dance;
- Grupa teatralna Teatr Polodowcowy;
- Kółko plastyczne UDK;
- Klub Hafciarski Igielka;
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta.

W budynku Ujskiego Domu Kultury funkcjonuje również Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Ujście. Biblioteka dysponuje sprzętem komputerowym z dostępem do Internetu dla użytkowników. Współpracuje z wieloma instytucjami i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym, edukacyjnym i społecznym gminy. Dodatkowo w Mirosławiu, Ługach Ujskich oraz Nowej Wsi Ujskiej funkcjonują filie biblioteki, które również dają możliwość skorzystania z komputera w razie konieczności np. odrobienia zadania domowego przez dzieci.

Na terenie Gminy Ujście działają świetlice środowiskowo- wychowawcze, które są finansowane z środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Poza tym również na terenie Gminy Ujście swoją działalność prowadzi 6 świetlic wiejskich w: Chrustowie, Nowej Wsi Ujskiej, Mirosławiu, Jabłonowie, Bronisławkach i Węglewie. Każda ze świetlic działa w godzinach popołudniowych.

Wiejski Dom Kultury w Kruszewie oddano do użytku w 1959 roku. Miejsce to daje możliwość grania w bilard, grania w tenisa stołowego oraz darmowy dostęp do Internetu na czterech stanowiskach. W ciągu roku organizuje również wiele zabaw oraz dyskotek.

W miejscowości funkcjonują również organizacje wiejskie:

- Ochotnicza Straż Pożarna;
- Ludowy Zespół Sportowy "Sokół";
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kruszewie;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Bronisławkach;
- Teatr 18 plus.

Teatr 18 plus działa na terenie Gminy Ujście od 2014. Ma na swoim koncie kilka spektakli m.in: „Ballada na cztery biurka”, „Kandydatki na żony”, „Żubry”, „ Biuro Matrymonialne”, „Czekoladki”, „Dla Elizy”.

Ponadto na terenie Domu Kultury w Kruszewie odbywają się również zajęcia dla dzieci:

- fitness;
- kółko plastyczne;
- nauka gry na gitarze;
- chórek dziecięcy Domisolki;

Dodatkowo co roku organizowane są również Jasełka dla mieszkańców, a także w miarę możliwości organizowana jest wiejska wigilia.

Na terenie gminy corocznie organizowane są imprezy okolicznościowe m.in.:

- Ujskie Kolędowanie;
- Międzynarodowy Dzień Tańca;
- Kulturalna majówka z UDK;
- Dzień Dziecka z UDK;
- Festyn Notecki;
- Ujskie Dni Literatury;
- Ujska Liga Kabaretowa;
- Dożynki Gminno - Parafialne;
- Święto Niepodległości;
- Złote Gody - jubileusz 50-lecia pożycia par matżeńskich z terenu Gminy Ujście;
- Mikołajki z UDK;

W gminie ukazuje się też dwumiesięcznik „Ujskie sprawy”, który prezentuje najważniejsze wydarzenia oraz sprawy dotyczące mieszkańców.

Opieka zdrowotna

Świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej na terenie gminy wykonywane są przez lekarzy rodzinnych. Współpracują oni z pielęgniarkami środowiskowo-rodzinnymi. Pielęgniarki posiadają specjalizację z medycyny rodzinnej, a część z nich posiada uprawnienia do szczepień ochronnych. Gabinet pielęgniarki - higienistki szkolnej zlokalizowany jest na terenie Szkoły Podstawowej w Ujściu i obejmuje opieką uczniów tej szkoły, Szkoły Podstawowej w Nowej Wsi Ujskiej, a także Przedszkola Publicznego w Ujściu.

Tabela 8. Opieka zdrowotna

Rodzaj usługi	Adres
poradnia lekarza rodzinnego prywatny gabinet stomatologiczny	ul. Wojska Polskiego 12, 64-850 Ujście
gabinet ginekologiczny	Plac Wiosny Ludów 6, 64-850 Ujście
poradnia stomatologiczna	Osiedle Górne, 64-850 Ujście
poradnia lekarza rodzinnego poradnia stomatologiczna	Kruszewo ul. Szkolna 2, 64-850 Ujście
poradnia lekarza rodzinnego	Mirostów 73, 64-850 Ujście

Dane: UM w Ujściu

Na terenie Ujścia funkcjonują 4 apteki.

Tabela 9. Apteki

Nazwa apteki	Adres
Apteka <i>Paprotka</i>	Ujście, ul. Czarnkowska 7
Apteka <i>Aldo</i>	Ujście, Plac Wiosny Ludów 6
Apteka <i>Pod Jodłą</i>	Kruszewo, ul. Szkolna 2
Apteka <i>z Misiem</i>	Ujście, Plac Wiosny Ludów 5

Bezpieczeństwo publiczne

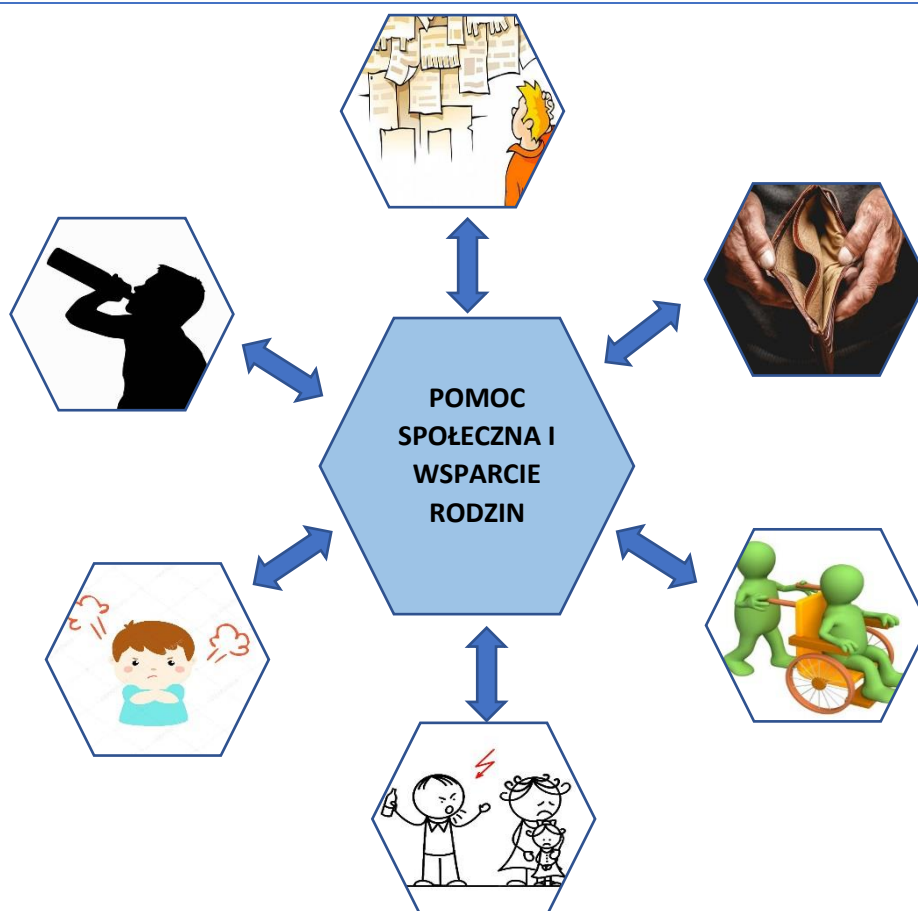
Na bezpieczeństwo publiczne wpływa ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego, a także przed zjawiskami mogącymi zakłócić normalne funkcjonowanie obywateli.

Przestępczość jest jednym z tych zjawisk społecznych, które odciskają dotkliwe piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, ale intensywność zdarzeń oraz częstotliwość, z jaką występują, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność gminy.

Nad bezpieczeństwem publicznym mieszkańców gminy Ujście czuwa Komenda Powiatowa Policji w Pile - reprezentowana przez Posterunek Policji w Ujściu. Gmina podzielona jest na dwa rejony. Jeden dzielnicowy pełni służbę w mieście Ujście, a drugi na terenach wiejskich. Dzielnicowi współpracują z jednostkami zajmującymi się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2020 roku Posterunek skierował łącznie 7 wniosków o przymusowe leczenie. Na terenie gminy stwierdzono 67 przestępstw popełnionych przez osoby dorosłe.

Usługi w zakresie bezpieczeństwa publicznego realizuje również Ochotnicza Straż Pożarna. Na terenie Gminy działa 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym jednostka OSP Kruszewo i OSP Ujście włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. OSP w Kruszewie powstała w 1919r., natomiast OSP w Ujściu powstała w 1923r. Ochotnicze straże pożarne ściśle współdziałają z jednostkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej oraz innymi podmiotami i instytucjami w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców na terenie działania gminy. Wspomagają również sąsiednie gminy w ramach odwołów operacyjnych lub uzgodnień o pomocy wzajemnej. Dzięki OSP zachowane jest kryterium czasowe pozwalające skutecznie likwidować zagrożenia oraz minimalizować ich skutki.

Pomoc społeczna i wsparcie rodzin

System pomocy społecznej, jako jeden z elementów zabezpieczenia społecznego polityki społecznej państwa ma za zadanie wspieranie osób i rodzin, które z przyczyn obiektywnych nie są w stanie zaspokoić swoich elementarnych potrzeb życiowych. Jednym z zadań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać. W szczególnie trudnych sytuacjach znajdują się rodziny niepełne, wielodzietne, dotknięte chorobą, niepełnosprawnością, uzależnione niedostosowane społecznie oraz ludzie starsi i samotni. W rodzinach tych najczęściej występuje nakładanie się czynników negatywnych np. niedostatek, ubóstwo, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza itp. Wspólną cechą tej kategorii rodzin jest ograniczona zdolność pokonywania trudności w warunkach wzrostu kosztów utrzymania, spadku dochodów np. z powodu utraty pracy. Głównym zadaniem realizowanym przez MGOPS jest wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych

i uczestnictwo w życiu społecznym. Formy pomocy są różnorodne, ale do najczęstszych należą zasiłki pieniężne i usługi opiekuńcze.

Poniżej przedstawiono w formie tabelarycznej dane dotyczące liczby rodzin i osób w tych rodzinach korzystających z pomocy społecznej oraz najczęstsze przyczyny ubiegania się o pomoc.

Tabela 10. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2018	235	520
2019	233	523
2020	189	401

Dane: MGOPS w Ujściu

Poniższa tabela prezentuje powody udzielenia pomocy w formie zasiłków pieniężnych.

Tabela 11. Rodzaje udzielonej pomocy.

Powody udzielenia pomocy	Liczba rodzin		
	2018	2019	2020
Ubóstwo	113	86	91
Bezrobocie	127	102	100
Niepełnosprawność	76	71	83
Długotrwała i ciężka choroba	121	132	128
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	29	28	21
Przemoc w rodzinie	0	1	2
Alkoholizm i narkomania	16	14	17
Zdarzenie losowe	0	0	1
Opuszczenie zakładu karnego	4	4	9

Dane: MGOPS w Ujściu

Jak wskazują powyższe dane w roku 2020 najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc była długotrwała i ciężka choroba, ubóstwo i bezrobocie. Zauważyć należy, że w rodzinach może występować kilka powodów udzielenia pomocy, gdyż

często następuje sprzężenie czynników negatywnych występujących w rodzinie. Tendencja wzrostowa dotyczy problemu uzależnień. Wzrosła także liczba osób opuszczających zakład karny.

W ramach prowadzonych programów rządowych, MGOPS w Ujściu został wyznaczony do realizacji świadczeń mających na celu wspieranie rodzin z dziećmi. Pomoc ta jest znacząca w miesięcznych finansach rodzin. Powinna być przeznaczana na częściowe zaspokojenie potrzeb dzieci.

Tabela 12. Pomoc finansowa dla rodzin

Średnia ilość osób, które otrzymały świadczenie	2018	2019	2020
Świadczenie Dobry Start 300+	942	928	913
Świadczenia rodzinne	518	445	399
Fundusz alimentacyjny	82	67	71
Świadczenia wychowawcze 500+	725	1329	1319

Dane: MGOPS w Ujściu

Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny uzależnione są od dochodu w rodzinie. Z tego też względu zauważalny jest spadek ilości osób korzystających z tych świadczeń.

Uzależnienia

Uzależnienie jest stanem pojawiającym się jako następstwo przyswajania substancji, które początkowo sprawiają przyjemność, lecz z czasem stają się przymusowe i mają negatywny wpływ na codzienne życie i obowiązki, takie jak praca, związek, czy nawet zdrowie. Osoba uzależniona może nie zdawać sobie sprawy z utraty kontroli nad swoim zachowaniem i problemów, które sprawia zarówno sobie jak i najbliższym. Spożycie alkoholu opisywać można w gramach wypitego alkoholu lub też posługując się miarą porcji standardowej. Przyjmuje się, że porcja taka zawiera zwykle ok. 10g czystego alkoholu to jest:

I porcja standardowa
to około 10 g czystego alkoholu etylowego czyli:

Dane: <https://www.tppu.org/czytelnia/39-czy-moje-picie-jest-bezpieczne>

Poniższa tabela przedstawia spożycie alkoholu w skali kraju w litrach na jednego mieszkańca:

Tabela 13. Spożycie alkoholu w litrach

Rok	Wyroby spirytusowe	Wino, miody pitne	Piwo
1993	3,8	7,5	33
1994	3,8	6,9	36,4
2016	3,2	5,8	99,5
2017	3,3	6,1	98,5
2018	3,3	6	100,5
2019	3,7	6,2	97,1

Dane: PARPA

Bardzo niepokojący jest znaczny (bo o 294% - rok 1993 do 2019) wzrost ilości spożytego piwa. Problem nadużywania alkoholu zauważalny jest również na terenie Gminy Ujście. Z uwagi na obowiązujące przepisy (dobrowolność leczenia), brak jakiegokolwiek chęci do zmiany swojej sytuacji, zaprzeczanie uzależnieniu utrudniona jest praca z osobami będącymi w nałogu. Praktycznie żadnym argumentem jest fakt, że leczenie zaburzeń wynikających z używania alkoholu jest bezpłatne, również dla osób nieubezpieczonych.

Na terenie Gminy Ujście zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działania komisji skupiają się m.in. na:

- rozpatrywaniu wniosków o leczenie przeciwalkoholowe;
- kierowaniu osób uzależnionych na badanie do biegłych sądowych;

- kierowaniu wniosków o leczenie przymusowe do sądu;
- opiniowaniu wniosków o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych;
- kontroli punktów sprzedaży alkoholu;
- kontynuowaniu i rozwijaniu programów profilaktycznych i edukacyjnych;
- wspieraniu działań mających na celu podnoszenie kompetencji w zakresie profilaktyki i uzależnień.

Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie definiuje art. 2 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z tą definicją przez przemoc w rodzinie należy rozumieć *wszelkie jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste osób w rodzinie, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.*

W sytuacji podejrzenia, że w rodzinie dochodzi do przemocy uruchamiana jest procedura Niebieskiej Karty. Jest ona działaniem interwencyjnym mającym na celu zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy w rodzinie.

Instytucjami uprawnionymi do założenia „Niebieskiej Karty” są:

- policja
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej
- placówki oświatowe- szkoły, przedszkola
- placówki służby zdrowia tj. poradnie, przychodnie, szpitale
- gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych

Każda Niebieska Karta jest przekazywana do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, gdzie organizowana jest pomoc rodzinie. Procedura "Niebieskie Karty" może być zamknięta wyłącznie przez Zespół Interdyscyplinarny.

Poniżej przedstawiamy w formie tabelarycznej dane za lata 2018-2020 dotyczące ilości założonych Niebieskich Kart z wyszczególnieniem ilości dzieci w tych rodzinach.

Tabela 14. Ilość założonych Niebieskich Kart

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach
2018	20	18
2019	21	19
2020	22	28

Dane: MGOPS w Ujściu

Następuje powolny wzrost ilości założonych Niebieskich Kart, jednak niepokojący jest znacznie rosnący wskaźnik (55,55% - rok 2018r. do 2020r.) ilości dzieci w rodzinach, w których występuje przemoc.

Bezrobocie

Bezrobocie jawne i ukryte jest jednym z najważniejszych problemów społeczno - ekonomicznych gminy. Niskie wykształcenie, słabe kwalifikacje zawodowe bezrobotnych wynikają z wielu czynników kształtujących bezrobocie strukturalne. Niewystarczające chęci do zmiany swojej sytuacji stanowią jedną z głównych przyczyn trudnej sytuacji osób i rodzin wymagających wsparcia na terenie Gminy Ujście. Jest ono jedną z najbardziej powszechnych przyczyn wykluczenia społecznego. Wywołuje ono negatywne skutki zarówno w sferze ekonomicznej, jak i psychospołecznej. Można rozpatrywać je z dwóch punktów widzenia: jednostki dotkniętej bezrobociem oraz społeczeństwa. Następuje degradacja ekonomiczna jednostki i rodziny, wzrost biedy oraz rozszerzenie strefy ubóstwa, a co za tym idzie konieczność poszukiwania wsparcia w pomocy społecznej.

Niestety zaobserwować można wzrost liczby kobiet bezrobotnych, które pobierają świadczenia wychowawcze 500+. Obecna wysokość świadczenia oraz większa ilość dzieci w rodzinie, na które ono przysługuje powoduje brak chęci do podejmowania zatrudnienia. Kobiety te nie rejestrują się w urzędzie pracy.

Twierdzą, że pracując za najniższe wynagrodzenie nie oplota się im iść do pracy. Nawet fakt, że świadczenie to skończy się jak dzieci będą pełnoletnie nie przekonuje do podjęcia zatrudnienia.

Ponadto zauważono brak chęci do rejestrowania się jako osoba bezrobotna mężczyzn, którzy są dłużnikami alimentacyjnymi. Pomimo obowiązujących restrykcyjnych przepisów dotyczących zatrudniania „alimenciarzy” na „czarno”, często podejmują oni taką formę zatrudnienia, aby uniknąć zajęcia komorniczego swojego wynagrodzenia.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Pile bezrobocie na terenie Gminy Ujście przedstawia się następująco:

Tabela 15. Skala bezrobocia

status	ogółem		mężczyźni		kobiety	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Bezrobotni ogółem	133	178	53	79	80	99
Bezrobotni z prawem do zasiłku	92	26	14	11	40	15
Długotrwale bezrobotni	41	55	39	19	40	36

Dane: PUP Piła

Powyzsze dane wskazują na tendencję wzrostową ogólnej liczby osób bezrobotnych na terenie Gminy Ujście. W roku 2019 liczba osób bezrobotnych wynosiła 133 osoby a w roku 2020 wzrosła do 178 osób. (tj. o 33,8%).

W roku 2020 zauważamy drastyczną tendencję spadkową dotyczącą ogólnej liczby osób bezrobotnych z prawem do zasiłku. W porównaniu do roku 2019 liczba tych osób zmalała aż o 66 osób tj. 71,74%.

W roku 2020 wzrosła liczba osób długotrwale bezrobotnych (tj. o 34%). Odnotowano również znaczący przyrost bezrobotnych mężczyzn o 26 osób, co stanowi 49,05%. Jednak pomimo to, na terenie Gminy Ujście w dalszym ciągu więcej jest bezrobotnych kobiet niż mężczyzn.

Aktywne działania służące zmniejszeniu skali bezrobocia wśród rodzin zamieszkujących na terenie gminy podejmują asystenci rodziny. Pracują nad przełamaniem braku motywacji do podjęcia zatrudnienia. Wskazują, że warto

pracować, a świadczenia socjalne mają być tylko dodatkowym wsparciem, a nie, głównym źródłem utrzymania. Włączają podopiecznego do tworzenia własnego planu wychodzenia z bezrobocia. Poszukują razem z nim jego mocnych stron i wskazują na wykorzystywanie własnych wcześniejszych doświadczeń celem znalezienia odpowiedniej pracy. Dowartościowują podopiecznych, pomagają w napisaniu CV, poszukują z podopiecznym ofert pracy, doradzają jak zarejestrować się w urzędzie pracy. Powyższe działania spowodowały w 2020r. aktywizację 13 osób objętych opieką asystentów.

Tabela 16. Ilość osób bezrobotnych

Rejon kraju	Ilość osób bezrobotnych
Gmina Ujście	178
Powiat Pilski	2931
Województwo Wielkopolskie	61 209
Cała Polska	1 046 803

Dane: www.gov.pl wg stanu na dzień 31.12.2020r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w kraju, na koniec grudnia 2020r. wyniosła 6,2%. Natomiast bezrobocie na terenie Gminy Ujście stanowi 6,07% ogółu osób bezrobotnych w powiecie.

Każda osoba gotowa do podjęcia zatrudnienia może skorzystać z szerokiego wachlarza usług i aktywizujących instrumentów rynku pracy. Wystarczy, że zarejestruje się jako osoba bezrobotna. Urzędy pracy aktywizują bezrobotnych w oparciu o przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a źródłem finansowania działań aktywacyjnych osób bezrobotnych są środki Funduszu Pracy.

Formą aktywizacji dla osób bezrobotnych są roboty publiczne, do wykonywania których na terenie gminy nie ma praktycznie żadnych chętnych oraz prace społecznie - użyteczne, które trwają od marca do października. Wśród osób bezrobotnych nie ma dużego zainteresowania tą formą pomocy. W roku 2018 ze wsparcia skorzystało 9 osób, w 2019r. 10 osób i w 2020r. 11 osób. Ilość ta stanowi niecałe 6% ogólnej ilości zarejestrowanych osób bezrobotnych z terenu Gminy Ujście.

Niepełnosprawność

Według Światowej Organizacji Zdrowia osoba niepełnosprawna to taka, która nie może samodzielnie, częściowo lub całkowicie zapewnić sobie możliwości normalnego życia pod względem indywidualnym oraz społecznym na skutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia sprawności fizycznej lub psychicznej. W roku 2020 na terenie Gminy Ujście 83 rodziny skorzystały z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności. Ilość osób w tych rodzinach to 179.

W Ujściu znajdują się Warsztaty Terapii Zajęciowej, które mają na celu prowadzenie pracy terapeutycznej. W pracy z osobą niepełnosprawną chodzi o to, by poprawić jej zaradność osobistą i sprawność psychofizyczną, a także by przygotować ją w miarę możliwości do samodzielnej egzystencji w społeczeństwie. Działalność warsztatów trwa od 2004 roku. Profil działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej obejmuje swym zakresem rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Realizowane formy oddziaływań zmierzających do realizacji celów rehabilitacyjnych to m.in. terapia zajęciowa, zajęcia o charakterze korekcyjno - kompensacyjnym, współpraca z rodzicami, praca socjalna.

Dużym problemem osób niepełnosprawnych są bariery architektoniczne, które nadal w wielu miejscach występują co powoduje, że nie mogą załatwić wszystkich podstawowych potrzeb dotyczących np. codziennych zakupów, ze względu np. na brak podjazdu. W związku z tym są zależne od pomocy osób trzecich.

Poniższa tabela prezentuje ilość osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych oraz świadczeń pielęgnacyjnych z powodu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

Tabela 17. Ilość osób - zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne

Liczba osób	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny	387	220	226
Świadczenie pielęgnacyjne	36	34	37

Dane: MGOPS w Ujściu

Analizując powyższe dane zauważa się największą ilość pobranych zasiłków pielęgnacyjnych w 2018 roku natomiast w 2019/2020 widzimy znaczny spadek wynoszący około 73% . Jeśli chodzi natomiast o świadczenia pielęgnacyjne różnica w ilości udzielonych świadczeń jest niewielka.

Zgodnie z danymi MGOPS w Ujściu w roku 2020 zasiłek pielęgnacyjny wypłacany był 52 dzieciom do 16 roku życia oraz 13 osobom powyżej 75 roku życia.

Z informacji otrzymanych od Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wynika, iż w 2020 roku została przyznana następująca liczba orzeczeń o niepełnosprawności mieszkańcom Gminy Ujście:

Tabela 18. Ilość wydanych orzeczeń w 2020r.

Orzeczenia wg stopnia niepełnosprawności	Ilość wydanych orzeczeń		
	osobom do 16 r.ż	osobom powyżej 16 do 59 r.ż	osobom powyżej 60 r.ż
Razem	24	40	16
lekki stopień	-	8	3
umiarkowany stopień	-	21	5
znaczny stopień	-	11	8

Dane: PZOON w Pile

Problemy opiekuńczo - wychowawcze w rodzinie

Takim terminem określa się drobne wykroczenia, konflikty, złe przyzwyczajenia, nieposłuszeństwo, egoizm, lękliwość, lenistwo, czasem znaczne odchylenia od normy jak nerwice, zaburzenia w zachowaniu na podłożu organicznym, przestępczość nieletnich, itp. Trudności sprawiają rodzicom zarówno dzieci lękliwe i nieśmiałe, skryte i zamknięte w sobie, izolujące się od towarzystwa rówieśników i dorosłych, jak i dzieci nadmiernie ruchliwe i żywe, zazdrosne i agresywne, kapryśne i niestałe w swych sympatiach i antypatiach, niekonsekwentne w dążeniach i ich realizacji.

Na terenie Gminy Ujście większość rodzin, które wychowują dzieci i korzystają z pomocy społecznej, zgłasza problemy opiekuńczo wychowawcze. Często zdarza się, że najwięcej problemów pojawia się w szkole, ponieważ właśnie tam dzieci są najbardziej podatne są na wpływy rówieśników.

Tabela 19. Liczba dzieci sprawiających problemy opiekuńczo- wychowawcze w szkołach i przedszkolach

Rok szkolny	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Liczba dzieci z problemami opiekuńczo- wychowawczymi	100	105	79

Dane: szkoły i przedszkola z Gminy Ujście

Powyższe informacje wskazują, iż największy wzrost problemów opiekuńczo - wychowawczych w szkole nastąpił w 2019 natomiast widoczny spadek obserwujemy w 2020 roku, kiedy to dzieci miały nauczanie zdalne i szkoła nie miała wystarczającego wglądu w sytuację uczniów. W 2020r. liczba dzieci sprawiających problemy wychowawcze spadła o 33,8% w stosunku do roku 2019.

Celem poprawy funkcjonowania rodzin, w których rodzice potrzebują wsparcia w wychowywaniu dzieci, rodzinie takiej przydzielony zostaje asystent rodziny. W Ośrodku zatrudniony jest jeden asystent rodziny, ale w ramach projektu unijnego zatrudniona została druga osoba. Asystent może mieć pod opieką maksymalnie 15 rodzin. Ilość rodzin i dzieci w tych rodzinach przedstawia się następująco:

Tabela 20. Liczba rodzin - asystent rodziny

Rodziny objęte współpracą asystenta rodziny	2018	2019	2020
Liczba rodzin	14	26	32
Liczba dzieci w tych rodzinach	25	59	70

Dane: MGOPS w Ujściu

Zauważyć należy wzrost zapotrzebowania na usługi asystenta rodziny. Czasy w jakich żyjemy powodują nawarstwianie się trudności w rodzinach biologicznych. Brak umiejętności radzenia sobie z nimi powoduje różnorodne sytuacje konfliktowe

oraz niekiedy przemocowe. Wsparcie osoby z zewnątrz niejednokrotnie pomaga takiej rodzinie na spojrzenie na swoje problemy pod innym kątem.

Zjawisko dziedziczenia biedy

Zjawisko dziedziczenia biedy jest to proces społeczny polegający na dziedziczeniu wzorców wynoszonych z rodziny oraz wyuczonych od rodziców od momentu narodzin. Dziedziczone są wzorce i przekonania t.j.:

- brak wiary we własne siły,
- kompleksy,
- brak zaufania do innych,
- przekonanie, że świat jest wrogi.

Wychowując się w ubogiej, dysfunkcjonalnej rodzinie, dziecko przejmując przekonania, postawy i wartości rodziców. Niedojrzali rodzice zaniedbują podstawowe potrzeby dziecka, zawodzą oczekiwania, są niekonsekwentni, nieprzewidywalni. Małoletni, doświadczani od pierwszych chwil życia, kształtują stosunek do świata, który wydaje im się nieprzewidywalny, zagrażający, niebezpieczny.

W związku z tym dzieci, podobnie jak ich rodzice, żyją z godziny na godzinę, nie planują niczego, nie wierzą w siebie. Unikają ryzyka, unikają porażek. Są nieufne wobec innych, a szczególnie wobec dorosłych. Nie umieją działać długofalowo, uczyć się na błędach, brakuje im poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje życie oraz nadziei na zmianę. Podobnie jak ich rodzice są bierne, roszczeniowe, mają nierealistyczne wyobrażenia i oczekiwania. Charakter dzieci i ich stosunek do świata powstaje zarówno w wyniku negatywnych doświadczeń (odrzućenie, zaniedbanie, brak reguł, brak stabilizacji), jak i poprzez przejmowanie wzorców rodzinnych. Kontakt z rówieśnikami z innych środowisk uświadamia im ich braki i deficyty, czują się gorsze i nie rozumieją dlaczego ich życie wygląda inaczej niż np. kolegów ze szkoły. Budzi to poczucie krzywdy i niesprawiedliwości. Dystans do rówieśników wydaje im się nie do pokonania.

Na terenie Gminy Ujście mieszka ok. 20 rodzin, które korzystają z pomocy społecznej od dwóch pokoleń. Niestety istnieje duże ryzyko, że taka sytuacja dotknie również wnuki. Rodziny te stanowią 10,58% ogólnej ilości rodzin korzystającej z pomocy społecznej w 2020r.

Identyfikacja najważniejszych problemów społecznych w gminie

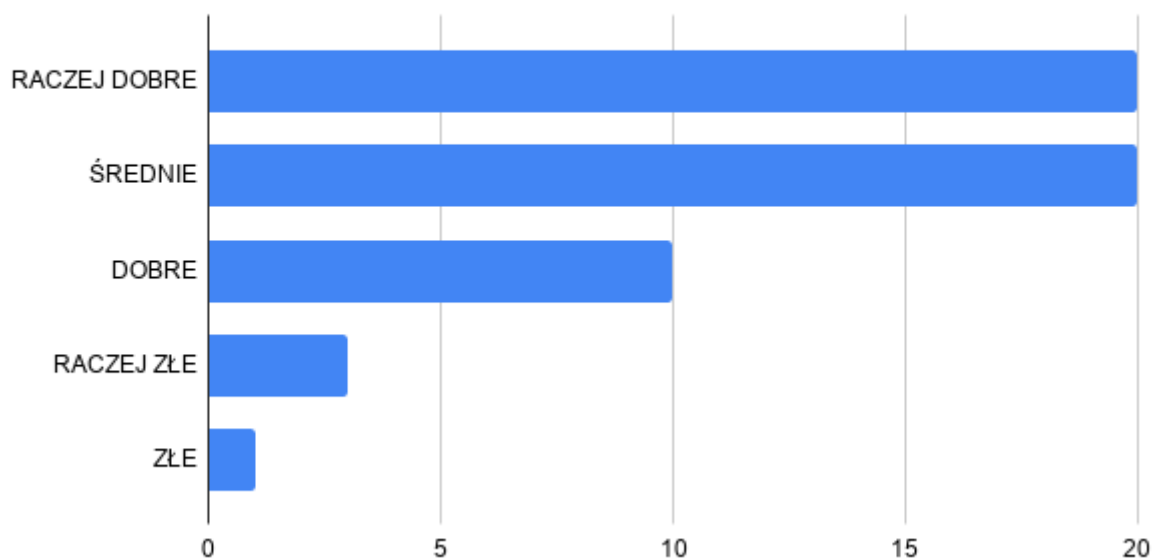
Identyfikacja najważniejszych problemów społecznych na terenie Gminy Ujście odbywała się m.in. na podstawie analizy materiałów statystycznych oraz ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy.

W badaniu wzięły udział 54 osoby, w tym 74,1 % kobiet i 25,9 % mężczyzn. Poniżej dane statystyczne ankietowanych.

WIEK	15-25	26-40	41-55	56-65	Powyżej 65 lat
	4	27	11	10	3
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe/ gimnazjalne	zawodowe	średnie ogólne	średnie zawodowe	wyższe
	6	12	6	4	26
GRUPA ZAWODOWA	emeryt/ rencista	pracownik instytucji publicznych	pracownik sektora gospodarczego	rolnik	bezrobotny
	5	29	6	2	13

Wyniki ankiet przedstawione są poniżej:

Jak oceniają Państwo aktualne warunki życia mieszkańców gminy Ujście?

Większość odpowiedzi wskazuje, że na terenie gminy są raczej dobre (37%) i średnie (37%) warunki życia.

Na pytanie „W jakim stopniu jest Pan/Pani zadowolony z następujących warunków życia w Gminie Ujście respondenci odpowiadali następująco:

POZIOM ZADOWOLENIA MIESZKAŃCÓW	bardzo zadowolony			
	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
udział mieszkańców w życiu publicznym	1	36	16	1
dostępność przedszkoli	5	32	14	4
oferta edukacyjna szkół	4	37	10	4
dostępność do placówek opieki zdrowotnej	4	23	17	10
warunki mieszkaniowe	5	40	6	3
bezpieczeństwo publiczne	9	32	11	2
poziom opieki społecznej	12	35	7	0
organizacja imprez cyklicznych na terenie gminy	3	24	22	6
dostęp do oferty kulturalnej	2	29	21	2

dostęp do informacji na temat wydarzeń w gminie	3	35	14	3
dostęp do internetu	12	35	6	1
organizacja czasu wolnego	4	25	23	3

Zauważyć należy, że ankietowani zadowoleni są z warunków życia. Jednakże w trzech aspektach widoczne jest niezadowolenie mieszkańców: organizacja wolnego czasu, organizacja imprez cyklicznych na terenie gminy oraz dostęp do oferty kulturalnej.

Za najważniejsze problemy społeczne ankietowani wskazali:

- uzależnienia - 35 odpowiedzi;
- problemy wieku podeszłego, izolacja osób starszych - 22 odpowiedzi;
- ubóstwo, niewydolność materialna rodzin - 21 odpowiedzi.

Przyczyny występowania uzależnień:

- konflikty rodzinne/rozpad rodziny - 30 odpowiedzi;
- indywidualne skłonności do popadania w uzależnienia - 30 odpowiedzi;
- niezaradność życiowa - 28 odpowiedzi.

Działania jakie powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin:

- pomoc psychologiczno - terapeutyczna - 45 odpowiedzi;
- profilaktyka dzieci młodzieży szkolnej - 31 odpowiedzi;
- pomoc medyczna - 16 odpowiedzi.

Problemy najczęściej dotykające osoby niepełnosprawne:

- długi okres oczekiwania na rehabilitację - 26 odpowiedzi;
- izolacja społeczna - 23 odpowiedzi;
- bariery architektoniczne - 22 odpowiedzi.

Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego:

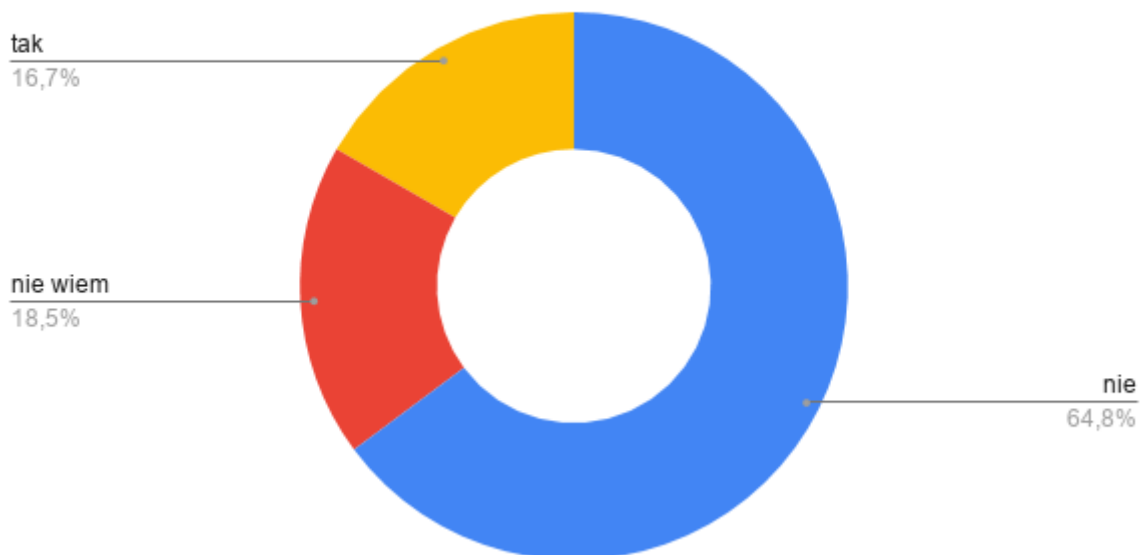
- uzależnienia - 38 odpowiedzi;

- niskie umiejętności rodzicielskie/wychowawcze - 28 odpowiedzi;
- bezrobocie - 22 odpowiedzi.

Jakie negatywne zjawiska dotyczące dzieci i młodzieży występują na terenie gminy:

- uzależnienie od Internetu, telefonu - 44 odpowiedzi;
- sięganie po substancje uzależniające - 29 odpowiedzi;
- zaniedbanie wychowawcze - 27 odpowiedzi.

Czy Pana/Pani zdaniem dzieci mają gdzie spędzać wolny czas?

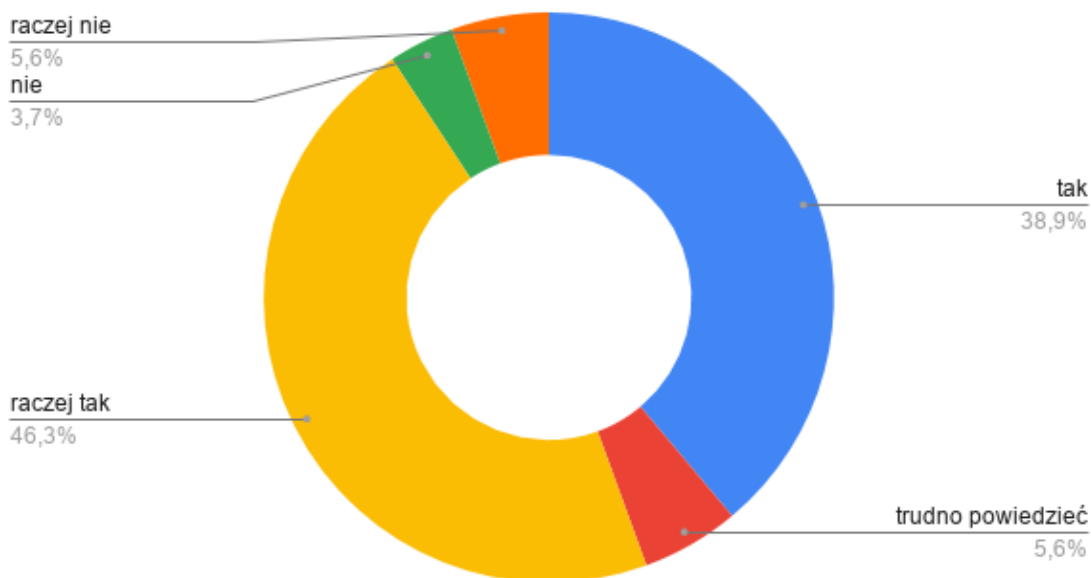

W opinii respondentów, oferta spędzania czasu wolnego dla dzieci jest niewystarczająca.

Główny powód bezrobocia w gminie to:

- niechęć do pracy spowodowana korzystaniem z pomocy społecznej, 500+ - 32 odpowiedzi;
- niechęć do podjęcia pracy - 31 odpowiedzi;
- brak opieki nad dziećmi - 20 odpowiedzi.

Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie na terenie gminy?

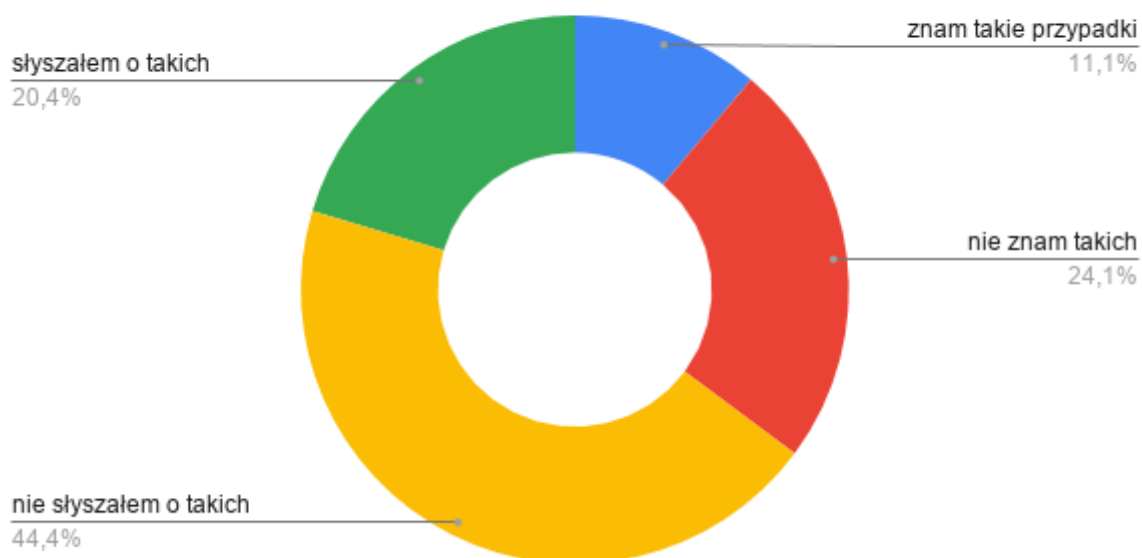

W ocenie ankietowanych Gmina Ujście jest gminą bezpieczną.

Problemy z jakimi najczęściej borykają się osoby starsze:

- samotność - 35 odpowiedzi;
- niepełnosprawność i choroby wieku podeszłego - 29 odpowiedzi;
- brak wsparcia ze strony rodziny - 24 odpowiedzi.

Czy w Pana/Pani najbliższym otoczeniu istnieje zjawisko przemocy?

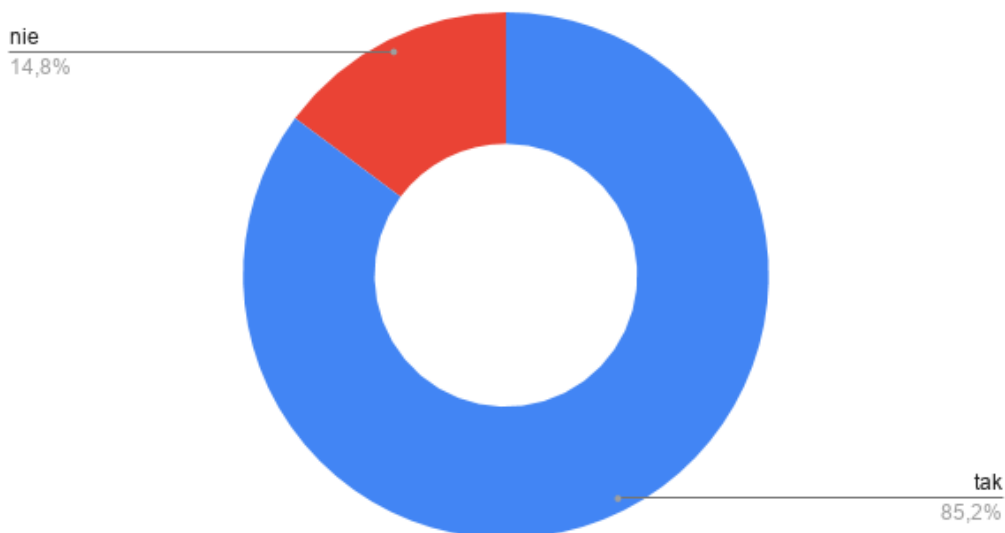
Zdecydowana większość ankietowanych nie słyszała lub nie zna przypadków przemocy w najbliższym otoczeniu.

Czy posiada Pan/Pani wiedzę dotyczącą rodzajów zachowań zaliczanych do przemocowych?

Ponad połowa respondentów posiada wiedzę dotyczącą zachowań zaliczanych do przemocowych, co pozwala na przypuszczenie o szybką reakcję w sytuacji zaistnienia przemocy.

Czy wie Pan/Pani co to jest procedura Niebieskiej Karty ?

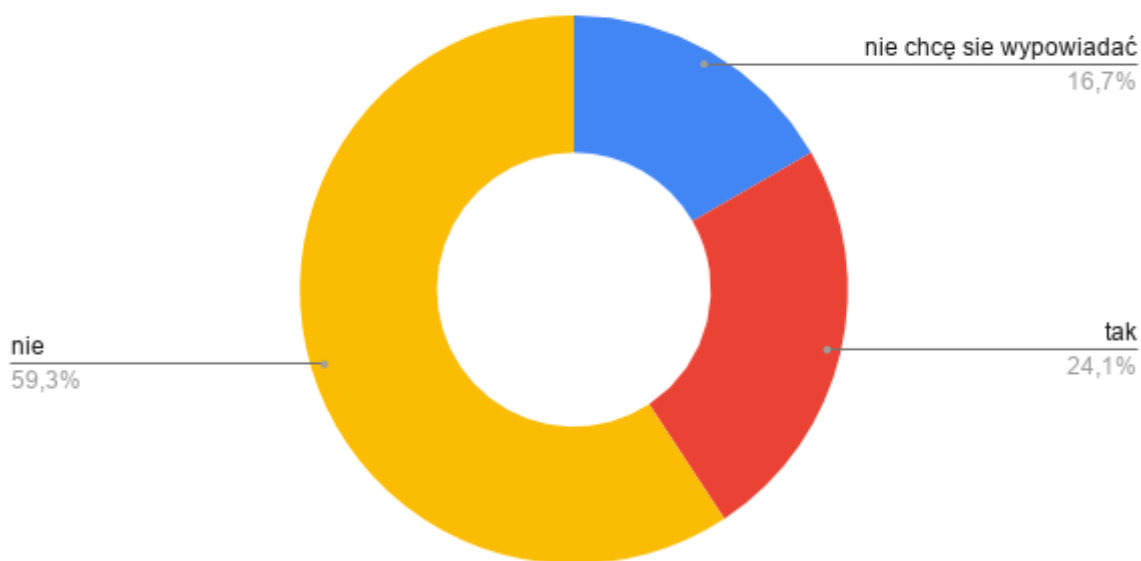

Zdecydowana większość ankietowanych (85,2%) wie, co to jest procedura Niebieskiej Karty.

Czynniki, które utrudniają ofiarom przemocy podjęcie działań wobec sprawców przemocy to:

- brak wsparcia ze strony najbliższych, rodziny, otoczenia - 35 odpowiedzi;
- brak zaufania do instytucji udzielających pomocy - 25 odpowiedzi;
- brak wiedzy na temat procedury *Niebieskiej Karty* - 24 odpowiedzi.

Czy Pana/Pani rodzina korzysta ze wsparcia finansowego z ośrodka pomocy społecznej?

Zdecydowana większość respondentów nie korzysta ze wsparcia finansowego z pomocy społecznej.

Konieczne działania samorządu w celu ograniczenia obszarów problemów społecznych	Ilość odpowiedzi
wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji	12
zwiększenie zakresu/ dostępności do usług opiekuńczych	5
rozwój jednostek, organizacji pomocy społecznej	6
kontynuacja programu prac społecznie-użytecznych	8
utworzenie nowych mieszkań socjalnych, komunalnych	10
tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy	10
pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych pozabudżetowych (np. unijne, z budżetu państwa)	3

Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • wykwalifikowana kadra jednostek działających na terenie gminy Ujście między innymi: placówek oświatowych, Posterunku Policji, Straży Miejskiej, Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Domu Kultury, • Koło Gospodyń w Ujściu, • współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, • udostępnianie aktualnych ofert pracy, • aktywizacja osób objętych bezrobociem, • kierowanie osób do prac społeczno - użytecznych. • współpraca z Domami Pomocy Społecznej, • wsparcie Asystenta Osób Niepełnosprawnych zatrudnionego w Miejsko Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej udzielającego pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym, wymagającym pomocy, • salki rehabilitacyjne działające przy Ośrodku Pomocy Społecznej na rzecz osób z długotrwałą niedyspozycją ruchową, z problemami zdrowotnymi w tym posiadającymi stopień niepełnosprawności, • dobry przepływ informacji pomiędzy podmiotami pomocowymi wspierającymi realizację projektu, • ścisła współpraca z innymi podmiotami porządkowymi umożliwiającymi szybką identyfikację liczby osób bezdomnych, (MONAR, Posterunek Policji) • działania zapobiegające bezdomności, • dobre warunki do prowadzenia skutecznej pracy asystenta rodziny i pracowników socjalnych mających na celu udzielanie indywidualnych konsultacji dla rodzin dysfunkcyjnych, • prowadzenie przez asystenta rodziny działań zapobiegających dysfunkcji rodzin, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak wolontariatu, • nagminne zjawisko dziedziczenia bezrobocia, • roszczeniowa postawa osób dotkniętych bezrobociem, • brak ofert na zagospodarowanie osobom starszym spędzania wolnego czasu, • niedostateczne więzi międzypokoleniowe, • występowanie barier znacznie utrudniających udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, • niewystarczająca oferta pomocy osobom niepełnosprawnym i schorowanym, • brak indywidualnych programów dostępnych dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej z zakresu wychodzenia z bezdomności, • ograniczona liczba mieszkań socjalnych i komunalnych dla osób wychodzących bądź wchodzących w falę bezdomności oraz opuszczających zakłady karne. • mała liczba kandydatów na zawodowe i niezawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, • ograniczone środki na realizację zadań pomocy społecznej, • niewystarczające środki finansowe na specjalistyczne i podnoszące kwalifikacje szkolenia dla kadr pomocy społecznej, • wielkość i złożoność problemów w rodzinie co może wpłynąć na szybsze wypalenie zawodowe służb pomocowych.

<ul style="list-style-type: none"> • elastyczność oraz mobilność działania pracowników pomocy społecznej, • trafna i dobra diagnoza pracowników pomocy społecznej dotycząca sytuacji świadczeniobiorców, 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • zaangażowanie poradnictwa działającego na rzecz wolontariatu, • prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w celu wzmocnienia funkcjonowania rodzin, • dofinansowanie ze środków UE na otwarcie działalności, • otwarty rynek pracy UE, • bardziej dokładne rozpoznanie potrzeb osób starszych, • rezygnacja z wyjazdów ludzi młodych w celach zarobkowych zwiększy możliwość przejęcia przez nich opieki nad osobami zależnymi w rodzinie,, • możliwość pozyskania środków z funduszy unijnych na realizację działań na rzecz osób niepełnosprawnych, • stałe doskonalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej. • dostęp do programów rządowych mających na celu przeciwdziałanie bezdomności, • walka o prawa osób bezdomnych do wyjścia z bezdomności (a nie jedynie o zapewnienie im przetrwania) może stać się przyczyną do zmiany w myśleniu samorządów o bezdomności i we wdrożeniu nowoczesnych form rozwiązywania tego problemu. • prowadzenie przez szkoły programów profilaktycznych, • wzrost świadomości społecznej w zakresie skutków przemocy w rodzinie, • wykorzystywanie środków unijnych na rozwój klubów zainteresowań, infrastruktury sportowej, rozrywkowej, edukacyjnej, kulturalnej umożliwiające efektywne spędzanie wolnego czasu, • przygotowanie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze do samodzielnego życia, • stałe edukowanie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy społecznej w zakresie wypalenia zawodowego, • wzrost poziomu wykształcenia społeczeństwa z terenu gminy Ujście, 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony dostęp do służby zdrowia wynikający z COVID 19, (wizyty w gabinecie zastąpione teleporadą), • brak autorytetów moralnych wśród rodzin objętych wykluczeniem społecznym (długotrwale bezrobotnych, uzależnionych i nadużywających alkohol i innych środków odurzających). • utrudniony dostęp do kształcenia osób z obszarów wiejskich, osób starszych i niewykształconych, • osłabienie znaczenia wartości rodziny w zbiorowościach dotkniętych zjawiskiem bezrobocia, • brak specjalistycznych szkoleń dla kadry realizującej pomoc osobom starszym, • brak uwrażliwienia społeczeństwa oraz oświaty w edukację młodzieży odnośnie problemów osób dotkniętych starością. • utrudnienia w pozyskiwaniu środków z zewnątrz oraz ograniczony dostęp do pomocy terapeutycznej dla osób niepełnosprawnych, • ograniczony rynek pracy dla osób niepełnosprawnych, i zwiększone zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, • występowanie zjawiska długotrwałego bezrobocia przez osoby dotknięte bezdomnością, • nieobiektywne przedstawienie w mediach społecznościowych zjawiska bezdomności. • ucieczka w uzależnienia, • obniżający się wiek inicjacji alkoholowej, narkotykowej, tytoniowej, • wzrost patologii, przemocy i agresji wśród młodzieży, uzależnienie od nowych środków psychoaktywnych, telefonu i komputera • masowa kultura “promująca przemoc” - filmy, gry komputerowe, • nieustanny wzrost występowania patologii wśród społeczeństwa, • niewydolność wychowawcza rodzin, • długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej,

Kierunki rozwiązywania problemów społecznych

Misja i wizja

Wizja rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Ujście została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów strategicznych (problemowych). Skorelowana została z wizją Miasta i Gminy Ujście, która widzi „bezpieczne, przyjazne miejsce do życia i pracy”.

W tym kontekście **WIZJA** społecznej sfery rozwoju gminy, w zakresie rozwiązywania problemów społecznych jest formułowana następująco:

Gmina Ujście przyjazna mieszkańcom, oferująca wysoką jakość życia. To Gmina szans i możliwości, w której system pomocy społecznej zapewnia poczucie stabilności i bezpieczeństwa oraz tworzy warunki do rozwoju jednostek i rodzin.

Tak sformułowana wizja pozwala na zdefiniowanie misji, w której za największe wyzwanie uznaje się wspomaganie potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców gminy.

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest integrowanie i aktywizacja społeczności lokalnej, przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i zjawisku wykluczenia społecznego oraz zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy Ujście.

Proponowana misja zakłada stworzenie wielopłaszczyznowego i zintegrowanego systemu wsparcia, który zachęca do wprowadzenia nowych rozwiązań wspomagających rozwój szeroko rozumianej pracy socjalnej oraz aktywizacji środowiska lokalnego.

Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań

CEL STRATEGICZNY I

Cele operacyjne	Kierunki działań	Podmioty wiodące odpowiedzialne za realizację	Wskaźniki
Skuteczne wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich	<ul style="list-style-type: none"> - świadczenie pomocy rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez asystenta rodziny lub pracownika socjalnego - prowadzenie mediacji rodzinnych - udzielanie pomocy finansowej w postaci świadczeń rodzinnych, wychowawczych i alimentacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej - samorząd gminny 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych asystenturą rodzinną - ilość wizyt w rodzinach - liczba rodzin którym przyznano świadczenia rodzinne, alimentacyjne, wychowawcze - ilość przeprowadzonych mediacji
Zmniejszenie skali ubóstwa w rodzinach	<ul style="list-style-type: none"> - udzielenie pomocy w formie posiłku lub zasiłku celowego na zakup żywności oraz w formie rzeczowej. - udzielenie pomocy finansowej w formie stypendiów szkolnych dzieciom w rodzinach dotkniętych różnymi dysfunkcjami, - aktywizacja zawodowa - wsparcie asystenta rodziny w podjęciu zatrudnienia 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej - placówki oświatowe - samorząd gminny 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci korzystających z programu dożywiania - liczba dzieci korzystających ze stypendiów - ilość zasiłków celowych na zakup żywności - liczba osób dorosłych korzystających z programu dożywiania - liczba wypłaconych zasiłków z tytułu bezrobocia - liczba osób skierowanych do prac społecznie - użytecznych - liczba osób, które podjęły zatrudnienie wskutek działań asystenta rodziny

Zapobieganie degradacji społecznej i ekonomicznej rodzin i osób zagrożonych bezdomnością	- pomoc rodzinom zagrożonym utratą mieszkania poprzez min. dodatki mieszkaniowe, pokrycie czynszu, umieszczenie w mieszkaniach socjalnych - zapewnienie schronienia osobom bezdomnym	- samorząd gminny - zakład gospodarki komunalnej - Ośrodek Pomocy Społecznej	- ilość wypłaconych dodatków mieszkaniowych - liczba osób, którym przyznano świadczenie na opłatę czynszu - liczba osób umieszczonych w mieszkaniach socjalnych - liczba osób, którym zapewniono schronienie
Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej	- tematyczne warsztaty - tematyczne grupy wsparcia	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - samorząd gminny - Punkt Informacyjno - Konsultacyjny	- liczba rodzin i osób korzystających z tej formy pomocy - liczba godzin przeprowadzonych spotkań

CEL STRATEGICZNY II

Cele operacyjne	Kierunki działań	Podmioty wiodące odpowiedzialne za realizację	Wskaźniki
Zorganizowanie czasu wolnego osobom starszym i niepełnosprawnym	- utworzenie Klubu Seniora	- samorząd gminny - Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba osób korzystających z tej formy wsparcia
Udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym, długotrwale lub ciężko chorym oraz starszym zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i ustawą o świadczeniach rodzinnych	- pomoc finansowa na zakup leków - wypłata zasiłku pielęgnacyjnego - wypłata świadczenia pielęgnacyjnego - wypłata specjalnego zasiłku opiekuńczego	- samorząd gminny - Ośrodek Pomocy Społecznej	- ilość przyznanych świadczeń - liczba osób korzystających z tej formy pomocy
Rozwój pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi	- diagnoza i monitoring sytuacji osób starszych oraz niepełnosprawnych i ich rodzin.	- Ośrodek Pomocy Społecznej - samorząd gminny	- ilość przeprowadzonej pracy socjalnej - liczba rodzin/osób objętych wsparciem
Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych w	- rozwijanie usług z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia oraz	- samorząd gminny - Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi

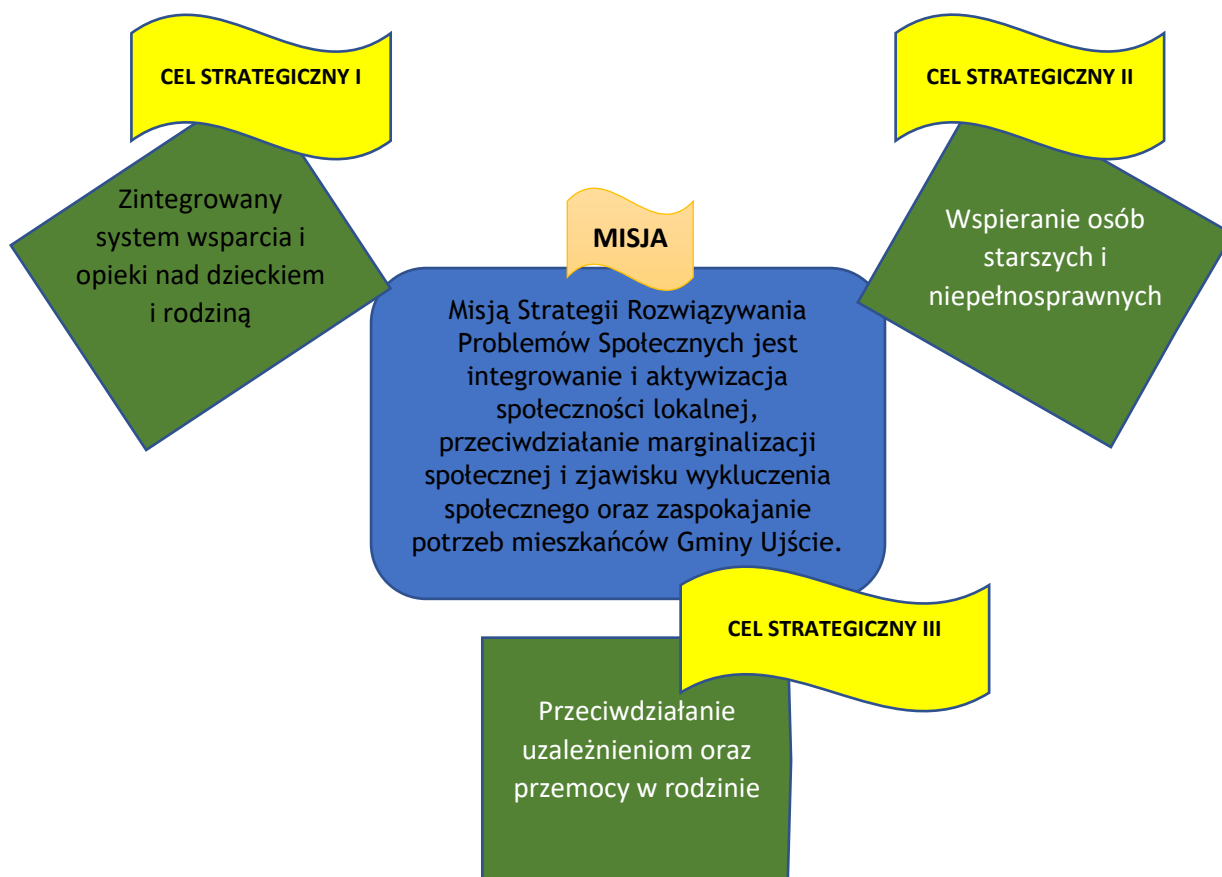
miejsca zamieszkania osoby starszej i chorej celem jak najdłuższego utrzymania osób zależnych w środowisku zamieszkania	świadczeń socjalnych dla osób starszych i niepełnosprawnych.		- ilość udzielonych świadczeń - liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej
---	--	--	---

CEL STRATEGICZNY III

Cele operacyjne	Kierunki działań	Podmioty wiodące odpowiedzialne za realizację	Wskaźniki
Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym skierowanych do dzieci i młodzieży	- pogadanki organizowane w szkołach i przedszkolach	- szkoły i przedszkola - samorząd gminny	- ilość przeprowadzonych pogadanek
Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej	- podejmowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie oraz realizacja procedury Niebieskiej Karty - kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjnych	- zespół interdyscyplinarny - posterunek policji	- liczba osób objętych wsparciem (sprawcy, ofiary, dzieci w rodzinie) - ilość założonych niebieskich kart - liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjnych
Umożliwienie członkom rodzin zagrożonych przemocą, uzależnieniem i dotkniętym przemocą, uzależnieniem dostępu do pomocy specjalistycznej: terapeuta, psycholog	- prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego	- samorząd gminny - Ośrodek Pomocy Społecznej - Punkt Informacyjno - Konsultacyjny	- ilość udzielonych porad przez psychologa - ilość udzielonych porad przez terapeutę
Rozwój pracy socjalnej w środowiskach, w których występuje przemoc i uzależnienie	- diagnoza i monitoring sytuacji w środowiskach	- ośrodek pomocy społecznej	- ilość przeprowadzonej pracy socjalnej - liczba rodzin objętych wsparciem

Związek misji z celami strategicznymi

Prognoza zmian

Analiza obecnej sytuacji związanej ze stanem epidemii oraz szerokiego spektrum programów rozwoju, których wdrażanie będzie w perspektywie lat oddziaływać na sytuację w gminie, pozwala prognozować, że pomoc społeczna stanowić będzie fundamentalny element w polityce zarówno państwa polskiego jak i samorządu lokalnego.

Gmina Ujście podobnie jak inne samorządy w Polsce staje przed koniecznością zmierzenia się z nowymi problemami wynikającymi nie tylko z uwarunkowań lokalnych, ale również z wpływu zewnętrznej sytuacji społeczno-

polityczno-gospodarczej. Pomoc społeczna podlegać będzie przemianom zarówno w układzie instytucjonalnym i zadaniowym.

Rozwój sytuacji społecznej na terenie Gminy Ujście będzie ściśle związany z rozwojem ekonomiczno-społecznym mieszkańców.

Zakładamy, że realizacja zadań ujętych w niniejszej strategii przyniesie:

- poprawę jakości i dostępności do specjalistycznej pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla rodzin dotkniętych przemocą i uzależnieniem;
- rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- zapewnienie odpowiednich warunków bytowych osobom i rodzinom potrzebującym wsparcia;
- łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu;
- aktywizację osób bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- stworzenie dogodnych warunków rozwoju dzieci i młodzieży w Gminie Ujście.

Osiągnięcie prognozowanych zmian możliwe będzie przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

Monitoring i ewaluacja

Każdą strategię powinna charakteryzować jedna główna cecha - elastyczność na etapie jej wdrażania. Oznacza to, że cele i zadania zawarte w strategii powinny być stale monitorowane i weryfikowane w zależności od szybko zmieniającego się otoczenia zewnętrznego, jak również zasobów gminy i potrzeb jej mieszkańców. Jest to podstawowy element procesu wdrażania planu strategicznego.

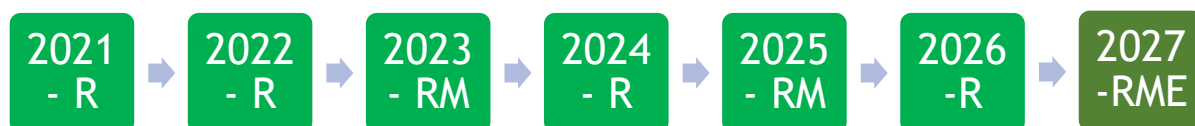
Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane sformułowane w dokumencie wskaźniki monitoringowe. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii, której ogólnym celem jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji strategii. Głównym zadaniem ewaluacji jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko

jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze strategią, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

Prowadzeniem monitorowania, wdrażania Strategii oraz jej ewaluacją zajmować się będzie Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujściu.

Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, jednostek organizacyjnych UM, Posterunku Policji, PUP, ze sprawozdań OPS, GKRPA, sprawozdań z realizacji gminnych programów.

Monitoring strategii będzie prowadzony w okresach dwuletnich - za każde zakończone dwa lata kalendarzowe, zgodnie z poniższym harmonogramem:

R - realizacja strategii M - monitoring dwuletni E - ewaluacja strategii

Zebrane dane powinny być analizowane, a następnie opracowywane w formie raportów z monitoringu strategii, służących potrzebom wewnętrznym oraz działaniom informacyjnym adresowanym do szerszej opinii publicznej. Zaleca się, aby po sześciu latach wdrażania strategii (2027 rok) przeprowadzić kompleksową ewaluację dokumentu. Najpóźniej w pierwszej połowie 2027 roku powinna zostać podjęta decyzja dotycząca dalszej realizacji strategii, wprowadzenia poprawek nowelizacji tekstu albo opracowania zupełnie nowego dokumentu, ażeby w drugiej części roku możliwe było przeprowadzenie stosownych działań operacyjnych.

Raport z ewaluacji dokumentu przedstawiony zostanie Radzie Miejskiej w roku ewaluacji (zgodnie z ww. harmonogramem), najpóźniej do końca pierwszego kwartału w roku 2027.

Punktem wyjścia ewaluacji powinno być precyzyjne określenie jej celu i przedmiotu, a także sformułowanie kluczowych pytań, na które będzie się poszukiwać odpowiedzi. Przykładowe pytania ewaluacyjne sformułowano poniżej w podziale na pięć zasadniczych kryteriów:

Tabela 21. Ewaluacja - kryteria

Kryterium	Opis	Przykładowe pytania
Trafność (odpowiedniość, adekwatność)	Pokazuje zgodność celów i metod wdrażania strategii, programu lub projektu z rzeczywistymi potrzebami i problemami społecznymi	Czy cele odpowiadają potrzebom czy wstępnie obrana strategia działań jest spójna wewnętrznie, nadal aktualna?
Skuteczność	Pozwala ocenić stopień realizacji zakładanych celów i działań, ich zgodność z planem, a także wpływ czynników zewnętrznych	W jakim stopniu cele zostały osiągnięte jakie były sukcesy a jakie przeszkody napotkało wdrażanie strategii? Czy system wdrażania był skuteczny?
Efektywność (wydajność)	Bada relacje między nakładami, kosztami i zasobami a osiągniętymi efektami	Czy podobne efekty można było osiągnąć przy wykorzystaniu innych dokumentów? Czy podobne efekty można było osiągnąć przy wykorzystaniu niższych nakładów finansowych?
Użyteczność	Odnosi się do rzeczywistych efektów i ich adekwatności do sytuacji oraz wyzwań społeczno - ekonomicznych w trakcie lub po zakończeniu realizacji strategii	Czy strategia przyczyniła się do rozwiązania lub zminimalizowania problemów? Czy zrealizowane w jej ramach inicjatywy pobudziły kolejne przedsięwzięcia? Czy osiągnięte efekty nie zostały uzyskane kosztem pogorszenia sytuacji osób i instytucji nie objętych strategią?
Trwałość	Obejmuje pytania o ciągłość efektów podjętej strategii, przede wszystkim pozytywnych w perspektywie średnio i długo okresowej	Czy efekty strategii są trwałe, długookresowe? Czy są odczuwalne po zakończeniu jej realizacji?

Ewaluacja może zakładać wykorzystanie różnorodnych metod i narzędzi badawczych (np. analiza danych zastanych, ankieta). Poprawnie przeprowadzona ewaluacja nie powinna odnosić się do wszystkich aspektów realizacyjnych strategii rozwiązywania problemów społecznych (z uwagi na zbyt szeroki zakres dokumentu). Należy natomiast koncentrować się na wybranych aspektach wdrażania strategii, szczególnie istotnych dla władz samorządu Gminy Ujście, jej jednostek organizacyjnych oraz partnerów lokalnych.

Źródła finansowania

Realizacja celów strategii finansowana będzie z następujących źródeł:

- z budżetu Gminy Ujście w dyspozycji Urzędu Miejskiego w Ujściu i jednostek organizacyjnych;
- z funduszy zewnętrznych w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.

Możliwości zewnętrznego wsparcia finansowego rozwoju gminy zależą będą od następujących czynników:

- wielkości środków przeznaczonych przez Unię Europejską na wsparcie rozwoju społecznego w Polsce;
- zasad podziału środków unijnych pomiędzy poszczególne województwa;
- zdolności przygotowania i realizacji konkretnych projektów w sferze społecznej w Gminie Ujście.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także brak stałych, długookresowych źródeł finansowania.

UWAGI KOŃCOWE

Posiadanie strategii rozwiązywania problemów społecznych nie powinno być tylko wypełnieniem wymogu formalnego. Strategia ta nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez instytucje pomocy społecznej gminy, (choć jej założeniem jest zapewnienie minimum bezpieczeństwa socjalnego klientom pomocy społecznej) lecz określa misję, wyznacza cele i zadania które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i innych instytucji działających w gminie. Przedstawione w strategii priorytety, kierunki i sposoby działania są realne do zrealizowania przy wykorzystaniu

wszystkich dostępnych możliwości organizacyjnych i finansowych, jakimi gmina dysponuje.

Problemy społeczne jakie stoją przed lokalnymi instytucjami realizującymi zadania w obszarze polityki społecznej nie są cechą pojedynczych osób, ale całych środowisk, rodzin i grup społecznych stąd też wymagają szerokiej współpracy pomiędzy administracją publiczną, a organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną.

Ponadto wszystkie podmioty realizujące niniejszą strategię uwzględnić powinny w trakcie jej wdrażania aktualną sytuację społeczną Gminy Ujście, posiadane zasoby, przepisy prawne oraz możliwość finansowania poszczególnych działań w ramach zewnętrznych środków finansowych.

Zestawienie tabel

Zestawienie tabel

Tabela 1 - Podział na sołectwa

Tabela 2 - Dane demograficzne

Tabela 3 - Zasoby komunalne

Tabela 4 - Zadłużenie w opłatach

Tabela 5 - Dowóz dzieci do szkół

Tabela 6 - Ilość uczniów w latach 2017-2020

Tabela 7 - Ilość dzieci w przedszkolach

Tabela 8 - Opieka zdrowotna

Tabela 9 - Apteki

Tabela 10 - Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

Tabela 11 - Rodzaje udzielonej pomocy

Tabela 12 - Pomoc finansowa dla rodzin

Tabela 13 - Spożycie alkoholu w litrach

Tabela 14 - Ilość założonych Niebieskich Kart

Tabela 15 - Skala bezrobocia

Tabela 16 - Ilość osób bezrobotnych

Tabela 17 - Ilość osób - zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne

Tabela 18 - Ilość wydanych orzeczeń w 2020r.

Tabela 19 - Liczba dzieci sprawiających problemy opiekuńczo - wychowawcze

Tabela 20 - Liczba rodzin - asystent rodziny

Tabela 21 - Ewaluacja - kryteria

ANKIETA

Szanowni Państwo!

W związku z trwającymi pracami nad opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Jest ona skierowana do mieszkańców Gminy Ujście. Jej celem jest zdiagnozowanie głównych problemów społecznych występujących w naszej gminie. Mamy nadzieję, że przy Państwa czynnym udziale między innymi przez wypełnienie ankiety uda nam się zaplanować i wprowadzić działania w celu poprawy sytuacji mieszkańców na kolejne lata.

Licząc na współpracę, zapewniamy jednocześnie, że ankieta jest anonimowa, a poniższe dane dotyczące respondenta potrzebne są tylko i wyłącznie do celów badawczych

METRYCZKA (proszę zaznaczyć X właściwą odpowiedź)

PŁEĆ	
kobieta	mężczyzna

(proszę zaznaczyć X właściwą odpowiedź)

WIEK	15-25	26-40	41-55	56-65	Powyżej 65 lat
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe/ gimnazjalne	zawodowe	średnie ogólne	średnie zawodowe	wyższe
GRUPA ZAWODOWA	emeryt/ rencista	pracownik instytucji publicznych	pracownik sektora gospodarczego	rolnik	bezrobotny

1. Jak oceniają Państwo aktualne warunki życia mieszkańców gminy Ujście? (proszę zaznaczyć X właściwą odpowiedź)

dobrze	
raczej dobrze	
średnie	
raczej źle	
źle	
bardzo źle	

2. W jakim stopniu jest Pan/Pani zadowolony z następujących warunków życia w Gminie Ujście? (proszę zaznaczyć X właściwe odpowiedzi)

UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW W ŻYCIU PUBLICZNYM	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
DOSTĘPNOŚĆ PRZEDSZKOLI	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
OFERTA EDUKACYJNA SZKÓŁ	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
DOSTĘPNOŚĆ DO PLACÓWEK OPIEKI ZDROWOTNEJ	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
WARUNKI MIESZKANIOWE	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
POZIOM OPIEKI SPOŁECZNEJ	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
ORGANIZACJA IMPREZ CYKLICZNYCH NA TERENIE GMINY	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
DOSTĘP DO OFERTY KULTURALNEJ	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
DOSTĘP DO INFORMACJI NA TEMAT WYDARZEŃ W GMINIE	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
DOSTĘP DO INTERNETU	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony
ORGANIZACJA CZASU WOLNEGO	bardzo zadowolony	zadowolony	niezadowolony	bardzo niezadowolony

3. Jakie problemy społeczne uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie gminy? (proszę zaznaczyć X właściwą/właściwe odpowiedzi)

PROBLEM	
ubóstwo, niewydolność materialna rodzin	
uzależnienia (<i>alkohol, narkotyki, inne</i>)	
niepełnosprawność i długotrwała choroba	
przemoc w rodzinie	
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	
brak poczucia bezpieczeństwa	
problemy wieku podeszłego, izolacja osób starszych	
bezdomność	
inne.... (jakie)	

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem przyczyny występowania problemu uzależnień (proszę zaznaczyć X właściwą/właściwe odpowiedzi)

PRZYCZYNY	
Wzorce społeczne	
Indywidualne skłonności do popadania w uzależnienia	
Konflikty rodzinne/rozpad rodziny	
Niezaradność życiowa	
Bezrobocie, utrata pracy	
inne.... (jakie)	

5. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin? (proszę zaznaczyć X właściwą/właściwe odpowiedzi)

DZIAŁANIA	
pomoc medyczna	
pomoc prawna	
pomoc psychologiczno-terapeutyczna	
pomoc finansowa	
profilaktyka dorosłych	
profilaktyka dzieci i młodzieży szkolnej	
inne.... (jakie)	

6. Jakie problemy najczęściej dotyczą osoby niepełnosprawne w gminie? (proszę zaznaczyć X właściwą/właściwe odpowiedzi)

PROBLEM	
problemy psychologiczne	
brak akceptacji przez rodzinę	
izolacja społeczna	
utrudniony dostęp do usług opiekuńczych	
długi okres oczekiwania na rehabilitację	
bariery architektoniczne	
brak odpowiednich ofert pracy	
inne.... (jakie)	

7. Jakie są Pana/Pani zdaniem przyczyny bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego? (proszę zaznaczyć X właściwą/właściwe odpowiedzi)

PRZYCZYNY	
niskie umiejętności rodzicielskie / wychowawcze	
rodzina niepełna	
rozpad rodziny	
wielodzietność	
niepełnosprawność/długotrwała choroba	
przemoc w rodzinie	
bezrobocie	
uzależnienia (alkohol, narkotyki, inne)	
inne (jakie)	

8. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzega Pan/Pani najczęściej w naszej gminie? (proszę zaznaczyć X właściwą/właściwe odpowiedzi)

ZJAWISKA	
uzależnienie od Internetu, telefonu	
wandalizm	
wulgarność, agresja	
przestępczość	
sięganie po substancje uzależniające (np. alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze)	
demoralizacja	
zaniedbanie socjalne (niedożywienie, brak higieny)	
zaniedbanie wychowawcze	
inne (jakie)	

9. Czy Pana/Pani zdaniem dzieci mają gdzie spędzać wolny czas? (proszę zaznaczyć X właściwą odpowiedź)

tak	
nie	
nie wiem	

10. Jaki jest według Pana/Pani główny powód bezrobocia w gminie? (proszę zaznaczyć X właściwą/właściwe odpowiedzi)

POWODY	
niechęć do pracy spowodowana korzystaniem z pomocy społecznej, 500+	
słabo rozpowszechnione w środowisku oferty pracy	
brak doświadczenia	
niechęć do podjęcia pracy	
niskie kwalifikacje zawodowe	
brak opieki nad dziećmi	
trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy	
inne.... (jakie?)	

11. Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie na terenie gminy? (proszę zaznaczyć X właściwą odpowiedź)

tak	
nie	
raczej tak	
raczej nie	
trudno powiedzieć	

12. Jakie problemy dotyczą najczęściej osoby starsze? (proszę zaznaczyć X właściwą/właściwe odpowiedzi)

PROBLEMY	
problemy psychologiczne	
brak wsparcia ze strony rodziny	
ubóstwo	
niepełnosprawność i choroby wieku podeszłego	
samotność	
brak placówek/klubów wspierających osoby starsze	
bariery architektoniczne	
inne.... (jakie)	

13. Czy w Pana/Pani najbliższym otoczeniu istnieje zjawisko przemocy? (proszę zaznaczyć X właściwą odpowiedź)

nie słyszałem o takich przypadkach	
nie znam takich przypadków	
słyszałem o takich przypadkach	
znam takie przypadki	

14. Czy posiada Pan/Pani wiedzę dotyczącą rodzajów zachowań zaliczanych do przemocowych? (proszę zaznaczyć X właściwą odpowiedź)

tak	
nie	

15. Czy wie Pan/Pani co to jest procedura *Niebieskiej karty* ? (proszę zaznaczyć *X* właściwą odpowiedź)

tak	
nie	

16. Jakie czynniki według Pana/Pani utrudniają podjęcie działań wobec sprawców przemocy w rodzinie przez osoby dotknięte ww. przemocą? (proszę zaznaczyć *X* właściwą/właściwe odpowiedzi)

CZYNNIKI	
brak wsparcia ze strony najbliższych, rodziny, otoczenia	
brak zaufania do instytucji udzielających pomocy	
brak wiedzy na temat instytucji udzielających pomocy	
brak wiedzy na temat procedury <i>Niebieskiej Karty</i>	
bezzradność	
inne... (jakie?)	

17. Czy Pana/Pani rodzina korzysta ze wsparcia finansowego z ośrodka pomocy społecznej? (proszę zaznaczyć *X* właściwą odpowiedź)

nie	
nie chcę się wypowiadać	
tak	

18. Jakie działania powinien podjąć samorząd gminny, aby ograniczyć obszary problemów społecznych? (proszę zaznaczyć *X* właściwą/właściwe odpowiedzi)

wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji	
zwiększenie zakresu/ dostępności do usług opiekuńczych	
rozwój jednostek, organizacji pomocy społecznej	
kontynuować program prac społecznie-użytecznych	
utworzyć nowe mieszkania socjalne, komunalne	
tworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy	
pozyskiwać dodatkowe środki finansowe pozabudżetowe (np. unijne, z budżetu państwa)	
inne.... (jakie)	